

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0112-68
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
ID ОП у ЄДЕБО	27489
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Публічне управління та адміністрування, магістр, 28 Публічне управління та адміністрування, 281 Публічне управління та адміністрування
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	Место для ввода текста.

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Дивнич Ганна Андріївна
Члени експертної групи	Козирева Олена Вадимівна, Кузьменко Ганна Олександрівна
Залучений представник роботодавців	ні
Спостерігачі	ні
Дати виїзду до ЗВО	25.11.2019 – 27.11.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	Место для ввода текста.
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

ОП відповідає усім критеріям на рівні В. Фактів подання недостовірних відомостей або перешкоджання роботи експертної групи не було. Освітній процес за ОП реально здійснюється.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відобразити зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП спрямована на формування фахових умінь з управління та адміністрування, направлених на вирішення актуальних задач розвитку регіону і суспільства. Цілі ОП відповідають положенням Стратегічного плану-концепції інноваційного розвитку СумДПУ імені А.С. Макаренка. Структура ОП реалізована згідно з моделлю інноваційного університету, враховує необхідність формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти. Стейкхолдери підтвердили актуальність та необхідність даної ОП. Загалом ОП відповідає рівню В за усіма критеріями та демонструє активний пошук шляхів її вдосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП 281 «Публічне управління та адміністрування» враховує потреби регіону, об'єднує наукову роботу і практику для вирішення завдань стратегічного та поточного управління публічною сферою. Потреби регіону відображені у міждисциплінарній спрямованості ОП: поєднання публічного управління, економіки, права та ІТ. Обсяг ОП та окремих компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Правила прийому враховують особливості ОП. Викладачі групи забезпечення ОП використовують інтерактивні форми навчання та сфокусовані на практичній складовій – частина викладачів є колишніми практиками, відповідно мають важливий досвід практичної роботи та розуміються на реаліях сьогодення. Група забезпечення ОП приймає участь у міжнародних програмах та стажуваннях, залучаючи міжнародний досвід до власної викладацької діяльності. Критерії та форми оцінювання навчальних досягнень студента чітко прописані у робочих програмах та силабусах за кожною дисципліною. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до розробки та оновлення ОП, а також практикує залучення роботодавців безпосередньо до навчального процесу. Викладачі і здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до матеріально-технічної та інформаційної бази ЗВО. Органи студентського самоврядування залучаються до перегляду та вдосконалення ОП, а також є активною рушійною силою освітнього процесу. Активно використовується онлайн-анкетування здобувачів ОП як «Викладач очима студентів» та «Скринька довіри» для вчасного реагування на запити здобувачів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Програма орієнтується на загальнонаукові уявлення про сучасні дослідження в галузі публічного управління та адміністрування. Рекомендація – переглянути доцільність окремих дисциплін, як «Основи ринкової економіки», в ОП щодо підготовки магістрів. Впроваджена процедура вибору дисциплін дещо обмежує академічну свободу здобувачів освітнього процесу, пропонуючи вибір 6 з 12 дисциплін фахової спрямованості ОП. Рекомендовано змінити даний формат, відкриваючи для здобувачів можливість вибору будь-яких дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Також рекомендовано змінити формат подачі інформації на сайті університету щодо вступної кампанії для її кращого сприйняття. Рекомендовано звернути увагу на практичне впровадження академічної мобільності та формалізувати визнання результатів неформальної освіти. Рекомендовано впровадити дистанційне навчання для здобувачів ОП. Встановлено відсутність виробничого стажування групи забезпечення ОП в організаціях та установах, відповідно рекомендовано звернути увагу на даний аспект. Рекомендовано розширити спектр послуг психологічної служби в розрізі надання психологічних тренінгів для НПП. Посилити інститут кураторства для магістрів-здобувачів ОП. Рекомендовано покращити матеріально-технічне забезпечення ОП. Для вчасного реагування на недоліки освітнього процесу та забезпечення його якості рекомендовано створити відокремлений підрозділ «Відділ управління якістю».

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті самоаналізу вказана мета освітньої програми (ОП), що відповідає Стратегічному плану-концепції, який є у вільному доступі на офіційному сайті університету. Цілі як такі не прописані, однак у ОП даної спеціальності знаходимо чітко прописані програмні результати навчання, які є відображенням умовно поставлених цілей, та перекликаються зі стратегією розвитку СДПУ імені С.А. Макаренка.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Гарант ОП констатувала, що співпрацювала з роботодавцями під час планування даної ОП та вибору дисциплін. Наявні заповнені анкети роботодавців з пропозиціями до концепції ОП 281 «Публічне управління та адміністрування». Витяг з протоколу засідання Ради роботодавців спеціальності 281 свідчить про врахування пропозицій Ради роботодавців щодо концепції та стратегії даної ОП (2017 р., 2019 р.). За результатами зустрічі встановлено, що потенційні роботодавці приймають активну участь у формуванні освітніх компонентів програми 281 «Публічне управління та адміністрування». Вони підкреслили важливість даної ОП та запропонували внести на майбутнє такі дисципліни як Смарт-логістика та Big data, і розширити спектр правових дисциплін. При цьому, було рекомендовано ввести викладання деяких дисциплін англійською мовою.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Програмні результати ОП відображають врахування глобальних тенденцій, як то глобальні цілі сталого розвитку та електронне врядування. У самозвіті стверджується, що програма також націлена на відповідність сучасним тенденціям щодо збільшення ролі місцевого самоврядування та клієнтоцентрованості діяльності влади. Відповідні докази знаходимо під час зустрічі з роботодавцями, які підтвердили факт врахування регіонального аспекту щодо даної ОП. Вони наголосили на необхідності залучення молодих фахівців до місцевих та регіональних органів державного управління, які мають ґрунтовні знання у сфері державного управління у поєднанні з навичками роботи зі спеціалізованими комп'ютерними програмами, розуміння маркетингу та регіональних економічних аспектів. У самозвіті досить чітко прописана актуальність даної спеціальності для місцевого та

регіонального ринку праці, що підтвердили і запрошені роботодавці під час зустрічі з експертною групою. Навчальний план враховує регіональні потреби, визначені у Плані перспективного розвитку Сумської області 2019-2021, та стратегічну ціль 3. Розвиток людського капіталу в Стратегії регіонального розвитку Сумської області до 2020 р. У самозвіті ясно окреслено результати аналізу іноземного досвіду підготовки фахівців з публічного управління та пояснено яким чином він врахований в ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти для магістрів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування відсутній. Якщо проаналізувати вимоги Національної рамки кваліфікацій для 8-го рівня (магістерського), то знаходимо підтвердження відповідності ОП у розрізі надання сучасних концептуальних знань, розвитку критичного мислення, вміння розв'язання проблем та складних задач у своїй сфері, міждисциплінарний характер ОП та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Метою ОП є підготовка фахівців здатних професійно розв'язувати проблеми та вирішувати завдання стратегічного та поточного управління публічною сферою на регіональному рівні, регулювання її функціонуванням, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління і адміністрування на державному та регіональному рівнях. ОП носить міждисциплінарний характер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Програма орієнтується на загальнонаукові уявлення (Основи ринкової економіки та Правові основи публічної влади) про сучасні дослідження в галузі публічного управління та адміністрування. Рекомендація – переглянути доцільність вище зазначених дисциплін в ОП щодо підготовки магістрів.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Цілі освітньої програми визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, управління публічною сферою на регіональному рівні, регулювання її функціонуванням, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері публічного управління та адміністрування на державному та регіональному рівнях. Водночас виявлені певні недоліки, які не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП складає 90 ЄКТС кредитів, що відповідає сучасним нормам, викладеним у Законі України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 09.08.2019 р. Обсяг дисциплін за вибором складає 26 ЄКТС кредитів, що становить 28,8% та перевищує прийняту норму, яка складає 25% (Лист МОН від 13.03.2015 року №1/9-126).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та Матриця забезпечення програмних результатів навчання за відповідними компонентами ОП, викладені у Освітньо-професійній програмі, демонструють комплексність та взаємопов'язаність освітніх компонентів та їх чітку спрямованість на досягнення заявлених програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП відповідає предметній області та природньо інтегрує декілька суміжних предметних областей, як то економіка або ІТ. Знаходимо підтвердження у ОП, зокрема у вказаній меті та програмних результатах навчання. Окрім того, до предметної області належать такі предмети як «Правові основи публічної влади та управління», «Методи, механізми, інструменти і технології публічного управління та адміністрування», «Публічне управління регіонами та територіями». Якщо ж подивитися на предмети з суміжних областей, то вони також демонструють специфічне спрямування у бік публічного управління та адміністрування, наприклад: «Інформаційні сервіси та технології в публічному управлінні», «Економічна політика», «Аналітика в публічному управлінні» тощо. Викладач предмету «Іноземна мова за професійним спрямуванням» зазначила, що у якості навчального матеріалу використовуються фахові статті та ситуації наближені до професійної сфери. У курсі «Інформаційні сервіси та технології в публічному управлінні» студенти застосовують Microsoft Project, Visio, FoxDoc. Однак треба зазначити, що дисципліни Основи ринкової економіки та Правові основи публічної влади та управління не відповідають магістерському рівню.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

У ОП знаходимо вибіркові компоненти, де передбачено вибір «один з двох», що дещо обмежує свободу формування індивідуальної освітньої траєкторії. Результати відповідного опитування здобувачів освіти свідчить про можливість вибору 6 дисциплін з 12 за вибором при вступі до університету. Проведення відповідного вибору дисциплін II року навчання наприкінці першого року навчання не було зазначено студентами під час очної зустрічі. Гарант підтвердив, що даний вибір проводиться лише один раз за весь період навчання у вересні першого семестру.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Програмні результати навчання містять такі формулювання як «уміти застосовувати», «уміти визначати, оцінювати», «уміти розробляти», «уміти готувати», «уміти адаптувати та застосовувати», що передбачає практичне спрямування навчання. У якості форм навчання наведені також тренінги, ділові ігри, виробнича практика, що містять практичний аспект. Під час бесіди студенти зазначили, що тренінгові форми навчання використовуються, однак навести реальні приклади не змогли, окрім випадку з екзаменом, на якому вони могли замість викладу теорії скористатися симуляційною формою здачі. Викладачі, у свою чергу, підкреслили, що на своїх заняттях вони намагаються більше уваги приділяти практиці, часто надаючи теоретичний матеріал заздалегідь до фактичного проведення лекції для його подальшого обговорення та аналізу. Викладачі підтвердили використання активних методів навчання (симуляції, вивчення кейсів, аналітичні дослідження, рольові ігри тощо) для оволодіння подальшою професійною діяльністю.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Набуття соціальних навичок відповідають програмні результати навчання №2 (щодо академічної доброчесності), №20 (щодо виконання функцій лідера), а також в тій чи іншій мірі інші ПРН, які містять вимоги щодо аналізу і обґрунтування інформації, уміння управління людьми тощо. Формування навичок комунікації є одним із аспектів вивчення іноземної мови, що передбачено навчальним планом. У самозвіті зазначено, що під час навчання з метою розвитку соціальних навичок використовуються методи імітаційного моделювання, практичні симуляції, ділові ігри та ін., однак студенти не змогли навести реальних прикладів. Під час зустрічі студенти продемонстрували, що вони не обізнані з поняттям соціальних навичок, відповідно не змогли надати практичні приклади їх розвитку та перспектив їх використання у їх майбутній професійній діяльності. Викладачі надали практичні приклади застосування активних методів навчання, які опосередковано розвивають різні соціальні навички.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійним стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що обсяг навчального навантаження складає 18 год. на тиждень (3-4 пари на день, 3 дні на тиждень – середа, четвер, п'ятниця для першого курсу), що відповідає вимогам до навчального навантаження для магістрів. У студентів є дні для самостійної роботи (2 дні та тиждень).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна форма навчання не використовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти програми становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Процедура вільного вибору дисциплін не відповідає рекомендаціям Національного Агенства щодо даної процедури, а саме обрання будь-якої дисципліни незалежно від спеціальності. Впроваджена процедура вибору дисциплін обмежує свободу формування індивідуальної траєкторії навчання.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Наявні вище зазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному сайті приймальної комісії СДПУ імені А.С. Макаренка надано правила прийому на 2019 р., у яких надані квоти на прийом іноземних студентів, студентів з числа внутрішньопереміщених осіб, або осіб, що проживають у Луганській та Донецькій областях. Правила прийому не містять дискримінаційних положень щодо гендеру, віку або стану здоров'я. У цьому документі є чіткі дати вступної кампанії та перелік необхідних документів і вступних екзаменів. Водночас, слід відмітити, що значна частина інформації подана у форматі, що є важко зрозумілим для потенційного абітурієнта через свій обсяг та стиль викладу. Окремо на сайті викладений Перелік документів для вступу за ступенем магістр, який є чітким, стислим та зрозумілим, але не відображає усю процедуру їх подачі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У Правилах прийому до СумДПУ імені А.С. Макаренка окремим пунктом зазначено, що прийом на навчання за ОП підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» за державним замовленням Національного агентства України з питань державної служби визначаються Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року № 789. Окрім того, вказаний перелік вступних випробувань для здобуття ступеня магістра не суперечить ОП – вимагається фаховий іспит з менеджменту, ЄВІ з іноземної мови та додатковий іспит з основ економіки.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання у інших закладах освіти в рамках академічної мобільності чітко прописані в Положенні про перезарахування результатів навчання у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, викладеному на сайті університету. Дане Положення було затверджено лише у 2019 році, що свідчить про розвиток університету в даному напрямку. У новому Положенні прописані правила академічної мобільності, умови перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін. Що ж до процедур, які діяли до 2019 року, на сайті університету також розміщено Положення про академічну мобільність студентів від 2013 року, яке містить окремий розділ щодо визнання і перезарахування результатів навчання студентів у ВНЗ-партнерах, де прописані умови перезарахування отриманих ЄКТС кредитів, а також включено можливість ліквідації визначеної університетом академічної мобільності в кількості до 10 навчальних дисциплін, що потенційно підвищувало навчальне навантаження студента. Студенти зазначили, що наразі у них не було можливості скористатися перевагами академічної мобільності,

однак вони поінформовані щодо співпраці з Польським закладом вищої освіти та відкриття програми подвійних дипломів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі здобувачі вищої освіти (денної форми навчання) зазначили, що в них був досвід успішного складання онлайн-курсів та зарахування відповідних сертифікатів як виконання самостійної роботи. Положення про перезарахування результатів навчання у СумДПУ імені А.С. Макаренка містить пункт щодо можливості визнання результатів неофіційного та неформального навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є офіційно прописаними та доступними на офіційному сайті СумДПУ імені А.С. Макаренка та враховують особливості самої освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Незручність знаходження повної інформації щодо процедури вступу на навчання. Рекомендується удосконалити подачу відповідної інформації на сайті ЗВО. Також рекомендується звернути увагу на практичне впровадження академічної мобільності та формалізувати визнання результатів неформального навчання.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Наявні вище зазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Серед зазначених у ОП форм навчання і викладання є як загальноприйняті (лекції, семінарські заняття, виробнича практика), так і такі, що відповідають цілям саме даної ОП – проведення досліджень в органах влади, участь у засіданнях міської ради, проведення аналітичних оглядів, експертиз. Під час зустрічі викладачі зазначили факт використання мультимедійних засобів навчання та викладання, а також проведення оцінювання з використанням комп'ютерних тестів з предметів «Інформаційні сервіси та технології в публічному управлінні» та «Проектне управління». Під час зустрічі студенти підтвердили даний факт та відмітили інтерактивність лекцій, обмін практичним досвідом під час бесід з викладачами. Студенти також зазначили, що на початку навчання їм пропонується список можливих тем наукових досліджень, з якого вони можуть обрати ті, які їм цікаві, або змінити їх, або запропонувати інші відповідно до принципів академічної свободи. У додатку про відомості самооцінювання простежується відповідність методів навчання і викладання програмним результатам навчання. Гарант підтвердила готовність до впровадження онлайн-навчання на платформі Moodle, однак фактично наразі дистанційна форма навчання не є доступною.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Учасники освітнього процесу можуть ознайомитись зі змістом та програмними результатами навчання, критерієм оцінювання в доступній на сайті ОП та в силабусі. Самі студенти підтвердили, що на першому занятті викладачі пояснюють вимоги до студентів, особливості оцінювання та очікувані результати навчання. На сайті кафедри наведені робочі програми дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Проведення досліджень зазначено у ОП у розділі «Викладання та навчання». Окрім того, дослідницька складова прописана у пункті «Орієнтація освітньої програми». Студенти підтвердили свою участь у науково-практичних конференціях, однак активна участь здобувачів у студентському науковому товаристві не була підтверджена (мова йшла про одну зустріч, яка відбувалася у форматі лекції). Гарант надала підтвердження проведення щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Україна майбутнього: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку», учасниками якої були здобувачі вищої освіти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Гарант відмітила, що на сьогодні не відбувався перегляд освітніх компонентів програми – програма існує лише рік, однак відповідне оновлення буде здійснено наступного року з врахуванням побажань стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Простежуються деякі елементи інтернаціоналізації у розрізі наявності таких предметів як «Державне та регіональне управління в зарубіжних країнах», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Міжнародні інститути та стратегії розвитку», «Корпоративне управління в умовах глобалізації». Гарант та студенти зазначили перспективу відкриття програми подвійного диплому з ЗВО Польщі. Є договори про співпрацю СумДПУ імені А.С. Макаренка з Університетом Яна Длугоша в Ченстохові (Польща), Північним національним університетом м. Інчуань провінція Нінся (Китай), Велікотирновським університетом ім. Святих Кирила та Мифодія (Болгарія) та ін., однак міжнародних угод, заключених саме в рамках підготовки здобувачів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» не надано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Викладачі групи забезпечення ОП використовують інтерактивні форми навчання та сфокусовані на практичній складовій – частина викладачів є колишніми практиками, відповідно мають важливий досвід практичної роботи та розуміються на реаліях сьогодення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Рекомендовано розмістити силабуси, які були прикріплені до звіту самоаналізу, на сайті кафедри замість розміщених робочих програм дисциплін ОП. Рекомендовано додатково впровадити дистанційне навчання для студентів, які навчаються за ОП.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Можна вважати, що ОП загалом відповідає даному критерію. Зазначені недоліки є несуттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів прописані у ОП спеціальності. Критерії оцінювання навчальних досягнень студента прописані у робочих програмах, а також силабусах по кожному предмету, є чіткими і зрозумілими; окремо подається розподіл балів для екзамену, опис об'єктів оцінювання, форми поточного та підсумкового контролю, а також контроль самостійної роботи. У відкритому доступі для ознайомлення студентів на сайті університету є Положення про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу у СумДПУ імені А.С. Макаренка від 2015 р., яке пояснює особливості даної системи оцінювання та співвідношення балів з національною шкалою оцінювання. Студенти зазначили, що випадків нерозуміння та непогодження з оцінкою своєї роботи не мали.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти відсутній. Відповідно до плану навчального процесу та бесіди зі студентами формами підсумкової атестації є здача державного екзамену та написання кваліфікаційної роботи. Також проводяться заліки та екзаменти під час екзаменаційної сесії. Гарант та викладачі підтвердили даний факт.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила проведення контрольних заходів чітко прописано в Тимчасовому положенні «Про організацію освітнього процесу у СумДПУ імені А.С. Макаренка» від 2015 року, який діяв на момент вступу на навчання студентів першого курсу даної спеціальності. Вони є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час бесіди зі студентами було виявлено, що здобувачі знайомі з процедурою оскарження результатів контрольних заходів, однак їх не здійснювали бо не було такого прецеденту. Анонімне оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів відсутнє.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує

академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У методичних вказівках щодо написання, оформлення і захисту магістрської роботи, затверджених у 2018 році, є посилання на наказ «Про створення комісії з питань етики та академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка» №504 від 07.11.2019 р., що, безперечно, демонструє позитивні тенденції у діяльності ЗВО. Під час бесіди зі студентами вони продемонстрували знання щодо процедури перевірки магістерських робіт на плагіат та дотримання академічної доброчесності. Зокрема, студенти розповіли про існування процедури перевірки магістерських робіт онлайн на базі бібліотеки університету. Відповідні докази були знайдені під час візиту безпосередньо до відділу бібліотеки, який відповідає за перевірку на плагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Критерії та форми оцінювання навчальних досягнень студента чітко прописані у робочих програмах та силабусах за кожною дисципліною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Анонімне оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів не використовується.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Наявні вище зазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП передбачає елементи міждисциплінарності. Так, серед 9 викладачів групи забезпечення ОП четверо є спеціалістами у сфері економіки, один викладач захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата фізико-математичних наук, ще один є кандидатом педагогічних наук, і один – юридичних наук; двоє викладачів захистились безпосередньо за спеціальностями пов'язаними з державним управлінням, зокрема – 25.00.01 – теорія та історія державного управління і 25.00.02 – механізми державного управління, 1 викладач який захистився за спеціальністю 08.00.02, що є спорідненою. Певне питання викликає наявність 4х економістів у порівнянні з 2ма спеціалістами у сфері державного управління. Студенти відмітили високий рівень викладання. Гарант та адміністрація ЗВО також відмітили, що значна частина викладацького складу мають реальний попередній досвід професійної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі з НПП викладачі підтвердили прозорість конкурсного відбору та необхідні критерії для участі у конкурсі (публікації, стажування тощо). Начальник відділу кадрів підтвердила високі вимоги до НПП, зокрема наявність вимоги щодо публікації у Scopus, Web of Science в контракті НПП. Зарахування на роботу НПП відбувається на основі контракту або строкового договору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці мають право впливати на освітній процес через Раду роботодавців, яка була створена відповідним Положенням у 2016 році. Гарант зазначив, що один з предметів за вибором викладає роботодавець і начальник відділу кадрів підтвердила даний факт. Студенти зазначили, що у них був досвід спілкування з роботодавцем, який виступав у ролі запрошеного лектора.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі з запрошеними представниками роботодавців не підтвердилися факти їх залучення до освітнього процесу в межах аудиторних занять. У той же час, в ОП серед вибіркового дисциплін наявна одна, де викладачем вказаний роботодавець. На даний час студенти цей предмет не обирали.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

З 2019 року існує Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у СумДПУ імені А.С. Макаренка. Серед наданих доказів є сертифікати успішного проходження стажування за кордоном Кудріної О.Ю. у Люксембурзі. Начальник відділу міжнародних зв'язків підтвердив участь викладачів кафедри у стажуваннях за кордоном. Окрім того, начальник навчально-методичного відділу відмітила високі показники кафедри у розрізі наукової діяльності та співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У 2019 році затверджено Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Гарант освітньої програми підтвердила, що викладацький склад приймає участь у грантових програмах та отримує відповідне матеріальне заохочення. Начальник відділу кадрів та власне НПП підтвердили факт матеріального заохочення викладачів, які займають вищі щаблі рейтингу НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до розробки та оновлення ОП, а також є досвід залучення роботодавця у якості запрошеного лектора. Значна частина викладацького складу мають реальний попередній досвід практичної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Відсутність стажування (виробничого) педагогічних та науково-педагогічних кадрів на підприємствах, установах та організаціях регіону. Рекомендовано запровадити таке стажування для НПП. Рекомендація - активізувати залучення роботодавців та експертів галузі до аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Наявні вище зазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Матеріально-технічні ресурси університету складають 14 корпусів і споруд, серед яких – бібліотечно-інформаційний комплекс, безкоштовні зони wi-fi, гуртожитки, спортивний комплекс та ін. Під час візиту до бібліотеки було продемонстровано нові надходження підручників для запезпечення дисциплін ОП, а саме: Публічне адміністрування, Менеджмент у державному управлінні, Адміністративний менеджмент. Підручників для забезпечення інших дисциплін ОП продемонстровано не було. Гарант підтвердила відсутність навчальних посібників з дисциплін ОП, але вказала на наявність монографій, в яких розглядається деякі освітні компоненти ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Студенти засвідчили, що вони отримують безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання за ОП. Під час візиту до бібліотеки та спортивного комплексу відповідальні особи підтвердили можливість безоплатного доступу викладачів та здобувачів освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Матеріальні умови навчання знаходяться на достатньому рівні: в учбових класах наявні мультимедійні дошки, проектори та комп'ютери. Умови проживання в гуртожитках є прийнятними і знаходяться у процесі ремонту. Варто відзначити, що гуртожиток надає не лише умови для проживання, а і для навчання (класи для самостійної роботи) та дозволяє (танцювальні класи). До студентських сервісів належить психологічна служба, яка працює переважно зі здобувачами першого року навчання. На території університету знаходиться

також редакційно-видавничий відділ та інформаційно-комп'ютерний центр. Актова зала наразі зачинена на ремонт, однак буде також невдовзі доступною для використання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

До послуг студентів наявний редакційно-видавничий відділ, інформаційно-телекомунікаційний центр, бібліотечно-інформаційний комплекс, просвітницький центр студентської молоді, відділ міжнародних зв'язків, а також басейн, тренажерний зал. Під час зустрічі зі студентами здобувачі підкреслили відкритість усіх викладачів до комунікації щодо освітніх питань. Водночас вони не змогли надати інформації щодо власного куратора. Функціонує психологічна служба для вирішення проблемних питань здобувачів вищої освіти, відповідна робота з НПП можлива у відповідь на певний запит кафедри або НПП. Під час зустрічі з відділом працевлаштування було зазначено, що на даний час робота щодо працевлаштування та його аналізу стосовно здобувачів ОП 281 Публічне управління та адміністрування не проводиться через відсутність випускників. Однак керівник даного відділу розповів про діючі механізми моніторингу та сприяння працевлаштуванню, а також продемонстрував свою обізнаність щодо студентів даної ОП, їх досвід роботи та подальші перспективи. Відділ практики представлений однією особою, яка активно співпрацює з відповідальними особами на кафедрах. Керівник відділу міжнародних зв'язків розповів про механізми інформування студентів щодо наявних можливостей академічної мобільності та участі у міжнародних проектах (інформаційний стенд, інформаційні листи на кафедри).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Керівник відділу працевлаштування підтвердив, що відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, студенти які мають місце роботи, можуть навчатися на денній формі за умови складання індивідуальної програми навчання. Водночас, працюючі студенти даної ОП поки що не скористалися даною можливістю. Гарант та адміністрація зазначили, що у навчанні планується використання елементів дистанційного навчання, однак на сьогодні платформа Moodle ще не функціонує.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі студенти розповіли про процедуру дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій з викладацьким складом (звернутися у першу чергу до завідувача кафедри). На факультеті діє «Скринька довіри» для онлайн-звернень здобувачів освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Рекомендовано розширити перелік послуг психологічної служби щодо надання психологічних тренінгів для НПП. Оскільки студенти не змогли надати інформацію щодо їх куратора, рекомендовано активізувати відповідну роботу з першим курсом магістратури. Студенти також виразили побажання щодо покращення матеріально-технічного забезпечення, а саме оновити парти, стільці та збільшити кількість мультимедійних дошок. Рекомендовано активізувати видавничу діяльність групи забезпечення ОП щодо видання навчальних посібників з дисциплін ОП.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Встановлена загальна відповідність даному критерію. Визначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Наявне Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка. Гарантом надані Результати локального моніторингу ОП «Публічне управління та адміністрування», у якому приймали участь НПП, представники здобувачів вищої освіти, представники студентського самоврядування, а також представники роботодавців. ОП охарактеризована як така, що має високий рівень якості освітнього процесу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі є безпосередніми учасниками освітнього процесу, які найбільш повно можуть оцінити якість ОП. Висловити свої пропозиції здобувачі мають змогу під час проведення різного типу опитувань, які здійснюються на початку навчання та наприкінці кожного семестру, а також у будь який зручний спосіб безпосередньо гаранту програми, членам групи забезпечення ОП. Представники органів студентського самоврядування підтвердили цей факт.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Нормативним документом, який регулює відносини із роботодавцями є положення Про Раду роботодавців СумДПУ імені А.С. Макаренка. Ведеться активна робота з роботодавцями (органами державного управління різних рівнів Сумської області) щодо планування та організації освітнього процесу, у тому числі удосконалення ОП, на взаємовигідних умовах. У червні 2019 року відбулися збори Ради роботодавців, де затвердили план роботи Ради та визначили план заходів на 2019/2020 навчальний рік (семінари, тренінги, план проведення моніторингу). Під час зустрічі роботодавці підтвердили, що університет цікавиться їх точкою зору щодо актуальних напрямів підготовки спеціалістів у сфері державного управління та приймає відповідні рішення.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Стосовно даної ОП немає можливості визначити даний критерій тому що на сьогодні здійснюється лише перший випуск здобувачів вищої освіти. Водночас, керівник відділу працевлаштування розповів про практику моніторингу випускників інших ОП, яка проводиться 2 рази на рік.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На ОП функціонує анонімне онлайн-анкетування студентів «Викладач очима студентів» та «Скринька довіри» для виявлення недоліків навчального процесу. Гарант та студенти підтвердили досвід виявлення таких недоліків та швидкого реагування на них.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Неможливо визначити цей критерій через відсутність попередніх акредитацій за цією ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі з адміністрацією, гарантом ОП, групою забезпечення ОП та студентами було відчуття важливості даної ОП для них, їх усвідомлення цінностей вищої освіти та бажання до подальшого розвитку якості освітнього процесу. Під час спілкування з органами студентського самоврядування, було ще раз підтверджено враження загального розвитку ЗВО та зростаючої ролі студентства як активного учасника освітнього процесу. Запрошені представники роботодавців підтвердили важливість даної ОП для забезпечення кадрів для регіональних органів державного управління.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів, проектної групи береться до уваги під час перегляду ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Для вчасного реагування на недоліки освітнього процесу та забезпечення його якості рекомендовано створити відокремлений підрозділ «Відділ управління якістю» ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Виявлені недоліки є несуттєвими. Загалом, можна констатувати відповідність даного критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час ознайомлення з положеннями та іншими документами, що регулюють освітній процес, які доступні на сайті університету та надані під час візиту експертної групи, було встановлено, що існують чіткі і зрозумілі правила щодо прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Студентська рада проводить заходи з адаптації першокурсників, на яких інформує щодо окремих прав студентів, пов'язаних з академічною мобільністю та участю у грантових програмах.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Гарант зазначила, що здійснюється тісна співпраця з потенційними роботодавцями щодо вдосконалення ОП. Наявні анкети роботодавців з відповідними пропозиціями. Роботодавці підтвердили зустріч у 2017 році щодо відкриття ОП та її вдосконалення (зустріч у 2019 році).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті університету у вільному доступі є інформація щодо цілей, компонентів ОП, очікуваних результатів та компетенцій. Водночас, відсутня інформація щодо гаранта ОП. На прохання експертної групи був наданий витяг з наказу №425 від 01.10.2019 р. про призначення д.е.н., проф. Кудріну Ольгу Юріївну гарантом ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників ОП. На сайті доступна відповідна інформація щодо ОП та її складових.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

На сайті ЗВО не виявлено попередньо оприлюдненого проекту ОП для публічного обговорення та отримання зауважень і пропозицій зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Загалом ОП відповідає даному критерію. Наявні вище зазначені слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

За дуже короткий час (з 2017 року) гаранту ОП вдалося зібрати команду професіоналів для забезпечення ОП 281 «Публічне управління та адміністрування» та, враховуючи потреби регіону, об'єднати науку і практику для вирішення звань стратегічного та поточного управління публічною сферою.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Рівень В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для вводу текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) (ПБ)

Члени експертної групи (електронні підписи) (ПБ)

(ПБ)